

**ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“МЕЛІТОПОЛЬСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ”**

**ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ УЧНІВ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ У
КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ**

(з досвіду роботи)

ПРАКТИЧНИЙ ПСИХОЛОГ

**ДОДОНОВ
АНДРІЙ ЮРІЙОВИЧ**

ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ У ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ

Психодіагностика – це психологічна практична діяльність, що використовує якісні та кількісні процедури розпізнавання психічних особливостей особистості.

Психодіагностика завжди передує психологічній роботі з особистістю.

ОСНОВНІ ВИДИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ВИКОРИСТАНІ У ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ:

1) Особистісні опитувальники - група психодіагностичних методик, завдання яких представлені у вигляді запитань чи тверджень.

2) Проективні методики - психомалюнок, психологічна інтерпретація якого допомагає робити висновки про психологічні та особистісні якості дитини.

Хто такі діти з особливими освітніми потребами ?

Відповідно до ширшого розуміння інклюзивної освіти та міжнародних документів, діти з особливими потребами – це особи до 18-ти років, які потребують додаткової підтримки в освітньому процесі (діти з порушеннями психофізичного розвитку, діти з інвалідністю, діти-біженці, працюючі діти, діти-мігранти, діти – представники національних меншин, діти – представники релігійних меншин, діти із сімей з низьким прожитковим мінімумом, безпритульні діти, діти-сироти, діти із захворюваннями СНІД/ВІЛ та інші).

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО УЧНІВ З УРАХУВАННЯМ ЇХНЬОГО «ХРОНІЧНОГО» ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ

Діти з порушеннями психофізичного розвитку (ЗПР, аутизм, СДУГ)

- Особистісні опитувальники малоінформативні через труднощі у сприйнятті тексту (проблема з логічним та абстрактним мисленням);
- Проективні методики інформативні, якщо не заважає роботі високий рівень психологічної напруги (до прикладу: внутрішні страхи) або слабо сформована здатність до отримання та виконання поставленого завдання;

Висновок: З цією категорією дітей часто немає можливості проведення групового психодіагностування, з ними обирається **індивідуальна** робота, відповідно збільшується час на діагностику, який можна було б витратити на психокорекцію. Скоротити час на психологічне «знайомство» дозволяють навички **психологічного спостереження**.

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО УЧНІВ З УРАХУВАННЯМ ЇХНЬОГО «ХРОНІЧНОГО» ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ.

Діти з інвалідністю (ДЦП, діабет, епісиндром, порушення слуху та зору, діти з захворюваннями СНІД/ВІЛ)

- через «хронічний» стресовий стан, викликаний розумінням вад власного здоров'я, діти можуть з образою реагувати на стандартні фрази з опитувальника – «послухай», «ти бачиш», «чи подобаються тобі рухливі ігри?», «чи часто в тебе болить голова?», «у майбутньому».

Висновок: ретельно вивчити фізичний стан дитини ще до психологічної зустрічі, правильно підібрати діагностичний метод та методику роботи з дитиною

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО УЧНІВ З УРАХУВАННЯМ ЇХНЬОГО «ХРОНІЧНОГО» ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ

Діти-біженці, працюючі діти, діти-мігранти, діти-сироти або діти, позбавлені батьківської опіки

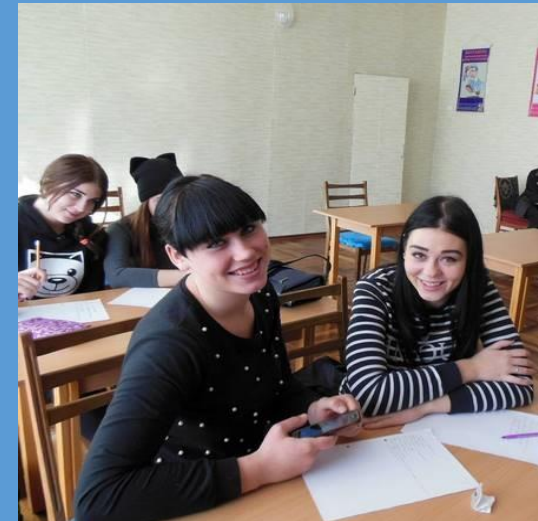
- через «хронічний» стресовий стан, викликаний сприйняттям власного соціального статусу, діти можуть з образою реагувати на стандартні фрази з опитувальника, пов'язані з емоційними переживаннями:

а) «чи часто ти допомагаєш батькам у господарстві?», «чи часто ти був грубий з батьками?», «у тебе здоровий сон?», «ти часто хвилюєшся, тому що відчуваєш, що з твоїми рідними може щось трапитись лихе?», «ти зазвичай усім задоволений та веселий?»;

б) фрази - «буває, що ти почуваєш себе самотнім?», «тебе легко образити?», «чи часто ти бачиш кошмари у ві сні?», «ти часто почуваєш себе нещасним?» - можуть взагалі спровокувати суїцидальні думки.

Висновок: ретельно вивчити соціальний стан дитини ще до психологічної зустрічі

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДІВ У РОБОТІ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ У КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

- ✓ ПІДБІР ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ МЕТОДИК У ПСИХОДІАГНОСТИЦІ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПСИХОФІЗИОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ ДИТИНИ ТА ЇЇ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ;
- ✓ ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗНАЙОМСТВО З ДИТИНОЮ ПОВИННО ПОЧИНАТИСЯ З РЕТЕЛЬНОГО АНАЛІЗУ ЇЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАДОВГО ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК З НЕЮ;
- ✓ ПСИХОЛОГІЧНА МЕТОДИКА, ЯКА ОБРАНА ДО ЗАСТОСУВАННЯ, ПОВИННА БУТИ «ЗНАЙОМА» ПСИХОЛОГУ ТА НЕСТИ У СОБІ МІНІМУМ ПРОВОКУЮЧОЇ НА ПРОЯВ НЕГАТИВНИХ ПОЧУТТІВ У РЕСПОНДЕНТА ІНФОРМАЦІЇ, БУТИ НЕОБТЯЖЛИВОЮ ТА ЗРОЗУМІЛОЮ ЗА ІНСТРУКЦІЄЮ У ВИКОНАННІ;
- ✓ РЕЗУЛЬТАТИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ПОВИННІ БУТИ МАКСИМАЛЬНО ІНФОРМАТИВНИМИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПОДАЛЬШОГО НАПРЯМКУ ПСИХОКОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ У ГРУПОВІЙ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІЙ ВЗАЄМОДІЇ.

Психодіагностична робота з учнями з особливими освітніми потребами – необхідна складова освітнього процесу.

Психодіагностика – це початковий етап, який визначає подальшу психокорекційну роботу зі здобувачами освіти.

Психодіагностика – важливий інструмент у вивченні особистості.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Наші контакти

- www.mvpu.org.ua
- dnz.mvpu@ukr.net